XXVI Plenarne Zgromadzenie
Konferencji Rektorów Publicznych Szkół Zawodowych

Państwowe Wyższe Szkoły Zawodowe
Stan de lege lata i de lege ferenda

Robert Musiałkiewicz, Artur Zimny

Krosno, 30-31 marca 2017 r.

Zakres ekspertyzy

I. Państwowe Wyższe Szkoły Zawodowe w polskim systemie szkolnictwa wyższego

1.1. Przesłanki utworzenia Państwowych Wyższych Szkół Zawodowych

1.2. Ramy prawne funkcjonowania Państwowych Wyższych Szkół Zawodowych

1.3. Organizacja i funkcjonowanie Państwowych Wyższych Szkół Zawodowych

1.4. Finanse i inwestycje Państwowych Wyższych Szkół Zawodowych

II. Dobre praktyki – wyższe szkolnictwo zawodowe w krajach skandynawskich i niemieckojęzycznych

2.1. Model skandynawski: Dania i Finlandia

2.2. Model niemieckojęzyczny: Niemcy i Austria

III. Państwowe Wyższe Szkół Zawodowe w systemie szkolnictwa wyższego - uwagi *de lege ferenda*

3.1. System szkolnictwa wyższego

3.2. Ustrój i organizacja publicznych uczelni zawodowych

3.3. Pracownicy uczelni

3.4. Studia i studenci

XXVI Plenarne Zgromadzenie
Konferencji Rektorów Publicznych Szkół Zawodowych

Państwowe Wyższe Szkoły Zawodowe w polskim systemie szkolnictwa wyższego

Krosno, 30-31 marca 2017 r.

Przesłanki utworzenia publicznych uczelni zawodowych

Przesłanki podstawowe:

- potrzeba zwiększenia współczynnika skolaryzacji na poziomie wyższym;
- wdrażanie zasady wyrównywania szans edukacyjnych młodzieży z mniejszych miast i obszarów wiejskich.

Przesłanki dodatkowe:

- wyż demograficzny;
- relatywnie niższe koszty studiowania w miastach średniej wielkości;
- zaspokajanie aspiracji środowisk lokalnych do tworzenia wyższych uczelni i kształcenia lokalnych elit intelektualnych;
- promocja miast średniej wielkości;
- wydobywanie ukrytego potencjału intelektualnego w lokalnych społecznościach;
- uporządkowanie systemu edukacji pomaturalnej.

Utworzenie PWSZ a reforma administracyjna kraju

Ramy prawne funkcjonowania publicznych uczelni zawodowych

Ustawa z dnia 26 czerwca 1997 r. o wyższych szkołach zawodowych
(Dz.U. z 1997 r., Nr 96, poz. 590)

- kształcenie w formie specjalności zawodowych z obowiązkową 15-tygodniową praktyką zawodową;
- dyplom licencjata lub inżyniera w zakresie specjalności, a nie kierunku studiów.

Ustawa z dnia 20 lipca 2001 r. o zmianie ustawy o szkolnictwie wyższym, ustawy o wyższych szkołach zawodowych oraz zmianie niektórych innych ustaw
(Dz.U. z 2001 r., Nr 85, poz. 924)

- przyporządkowanie prowadzonych specjalności do kierunków studiów;
- wdrożenie standardów kształcenia jednolitych dla wszystkich uczelni;
- zwiększenie liczby pracowników samodzielnych w ramach minimów kadrowych.

Ustawa z dnia 27 lipca 2005 r. Prawo o szkolnictwie wyższym
(Dz.U. z 2005 r., Nr 164, poz. 1365, z późn. zm.)

- umożliwienie prowadzenia studiów drugiego stopnia;
- umożliwienie tworzenia struktur wydziałowych;
- zwiększenie drożności kształcenia absolwentom.

Liczba publicznych uczelni zawodowych w latach 1998-2015

PWSZ stanowią ponad **8% wszystkich uczelni** w Polsce i ponad **27% uczelni publicznych**

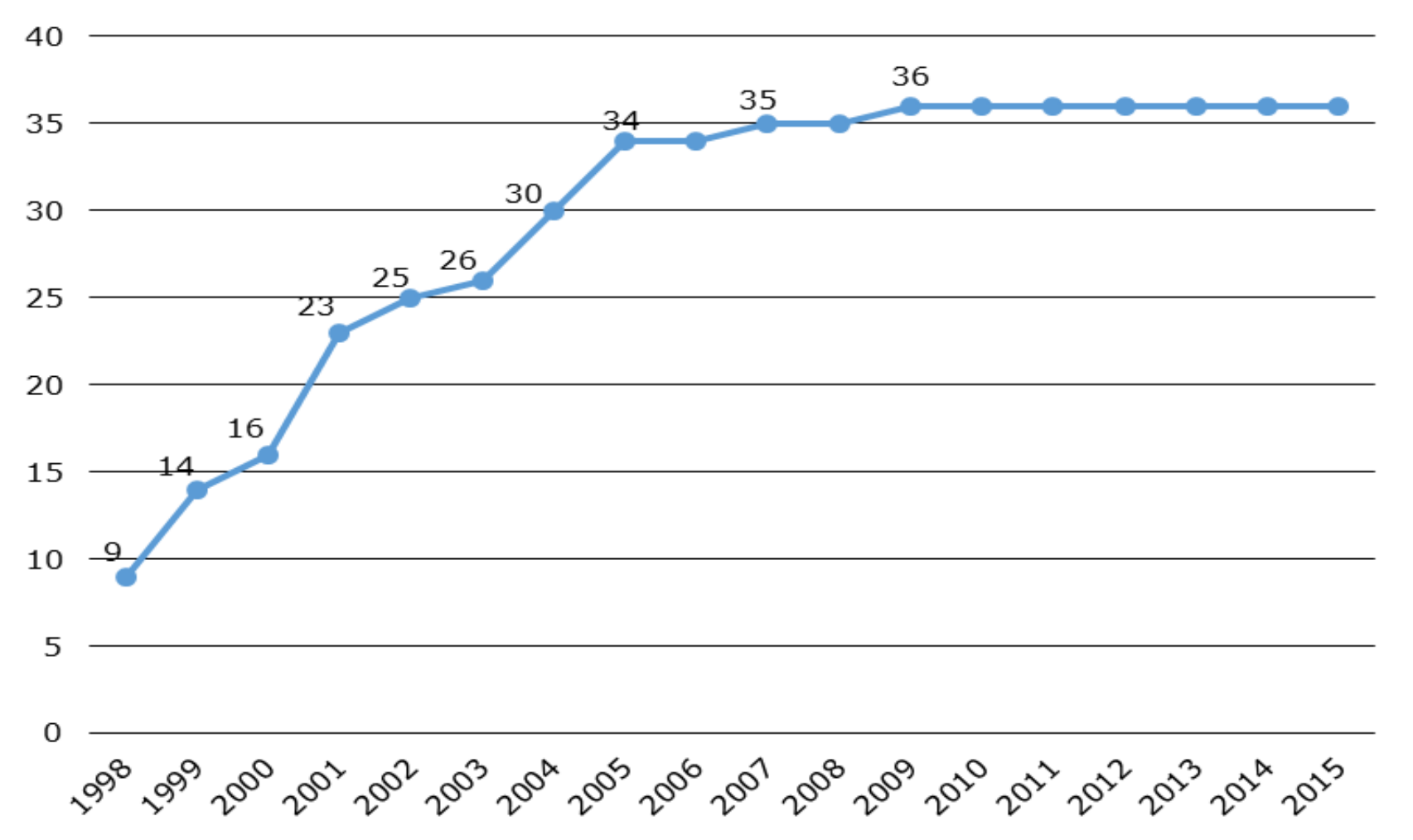

Źródło: Opracowanie własne.

Lokalizacja publicznych uczelni zawodowych (stan na 31 grudnia 2015 r.)

Źródło: S. Komornicki, *Publiczne wyższe szkoły zawodowe. Bliżej regionu, praktyki i studenta*, http://www.prezydent.pl/download/gfx/prezydent/pl/defaultaktualnosci/2177/37/1/pwsz_tarnow.pdf [dostęp: 07.05.2016].

Liczba studentów i słuchaczy publicznych uczelni zawodowych w latach 1998-2015

Studenci PWSZ stanowią **4,5% studentów wszystkich uczelni** w Polsce i **5,8% studentów uczelni publicznych**

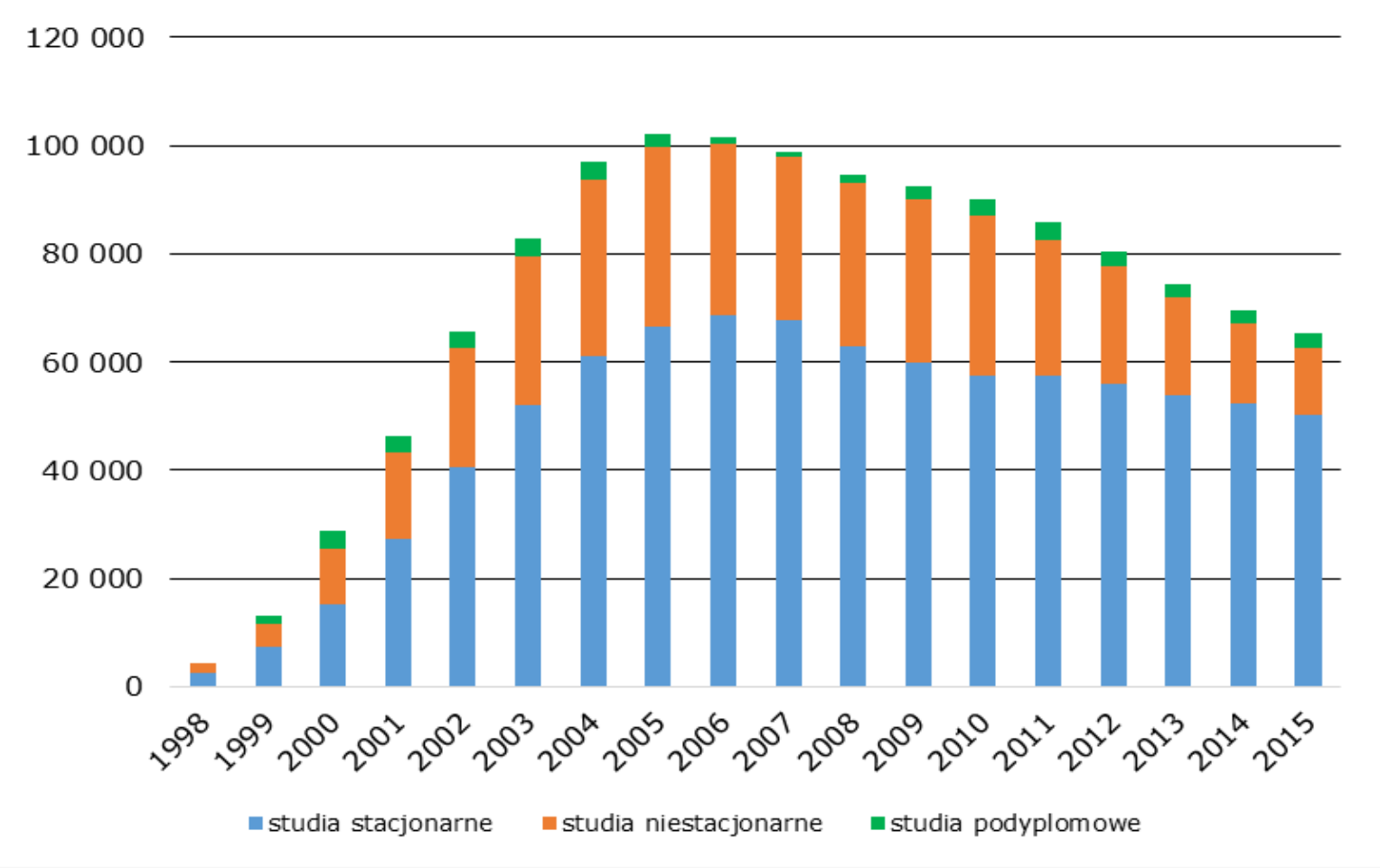

Źródło: Opracowanie własne na podstawie publikacji *Szkolnictwo wyższe. Dane podstawowe* z lat 1998-2015.

Liczba studentów i słuchaczy w poszczególnych publicznych uczelniach zawodowych w 2015 roku

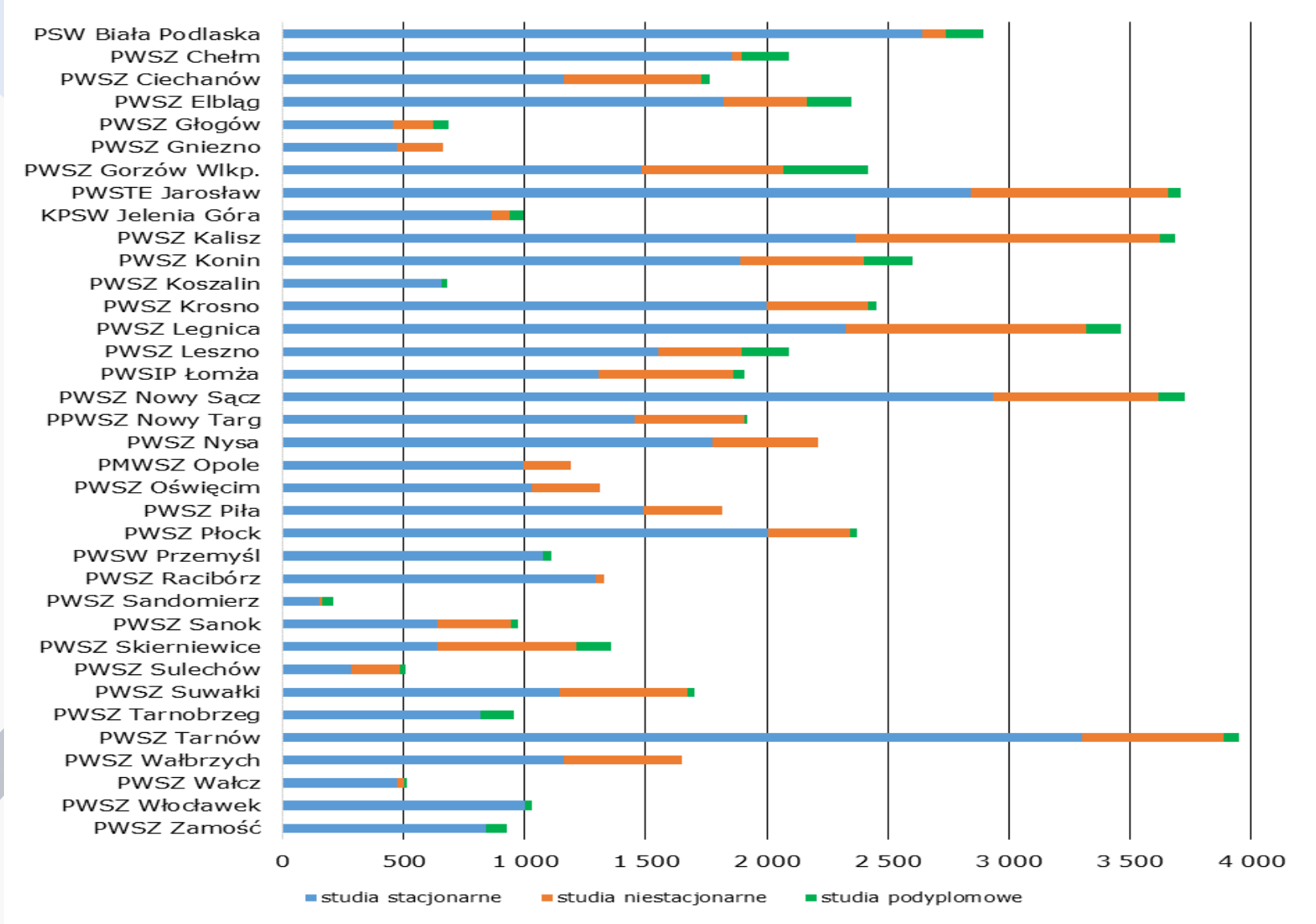

Źródło: Opracowanie własne na podstawie publikacji *Szkolnictwo wyższe 2015. Dane podstawowe,* Ministerstwo Nauki i Szkolnictwa Wyższego, Warszawa 2016.

Struktura kształcenia w publicznych uczelniach zawodowych wg dziedzin nauki (średnia z lat 2011-2015)

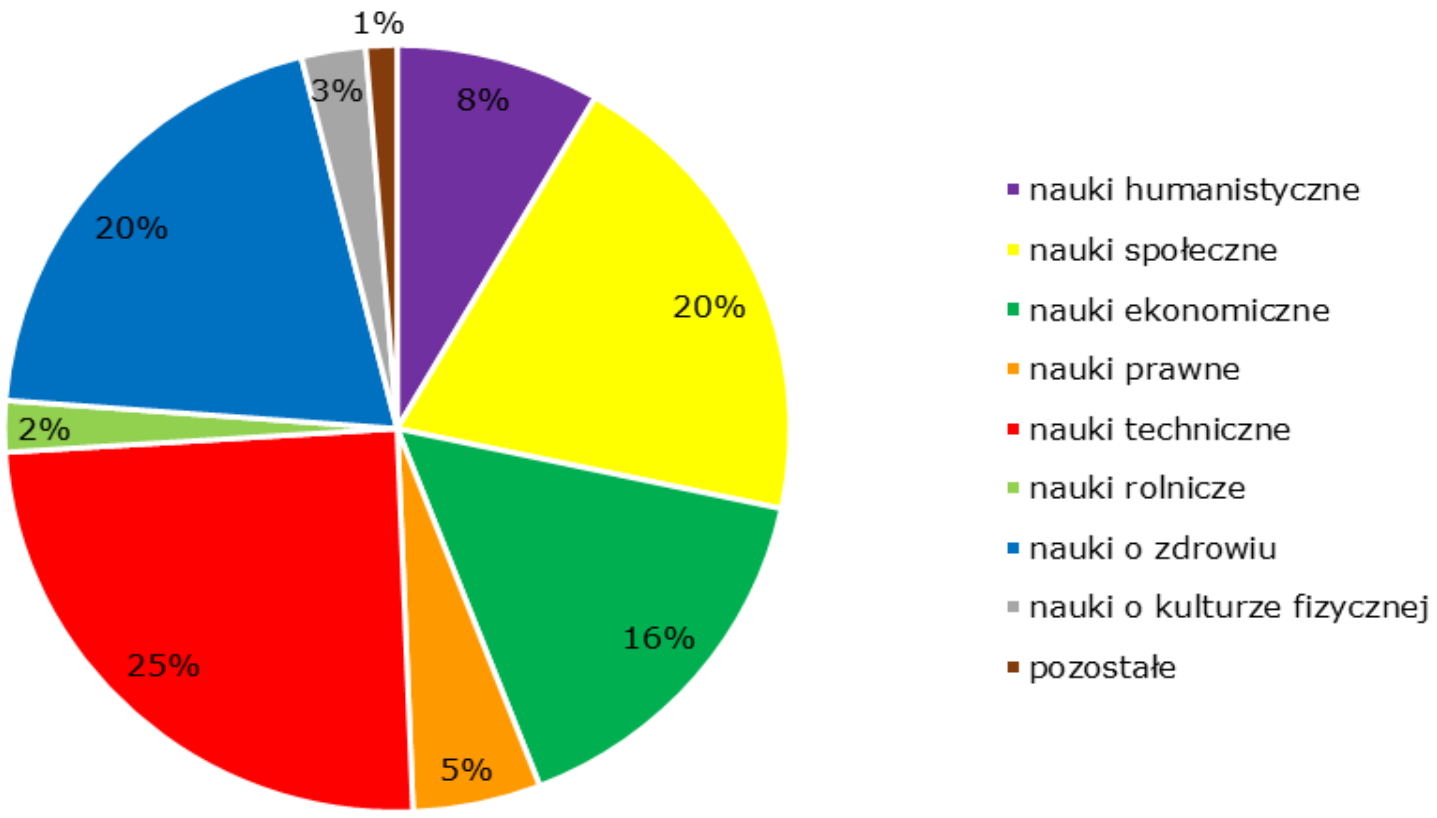

Źródło: Opracowanie własne na podstawie publikacji *Szkolnictwo wyższe. Dane podstawowe* z lat 2011-2015.

Struktura kształcenia w poszczególnych publicznych uczelni zawodowych wg dziedzin nauki (średnia z lat 2011-2015)

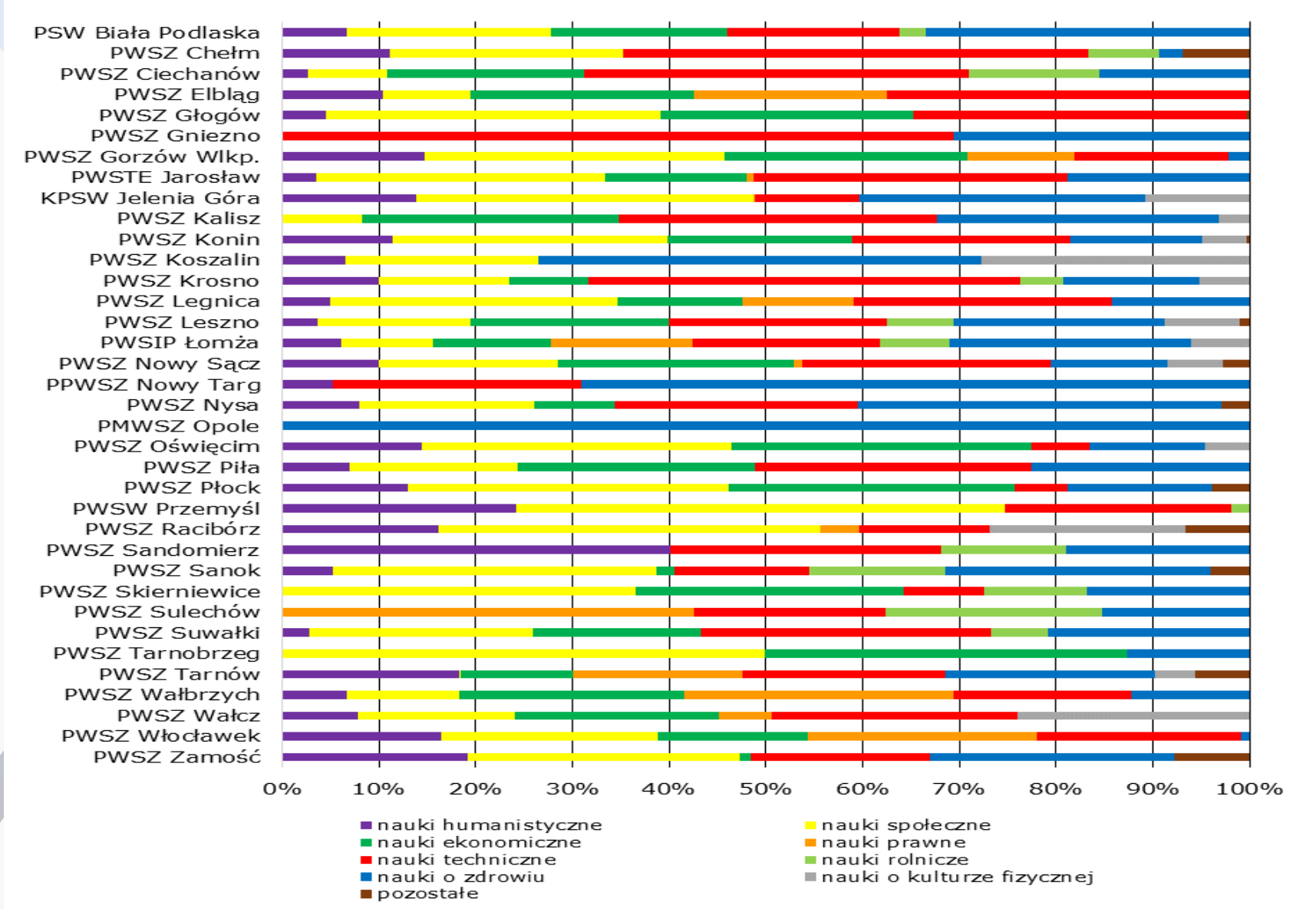

Źródło: Opracowanie własne na podstawie publikacji *Szkolnictwo wyższe. Dane podstawowe* z lat 2011-2015.

Liczba absolwentów publicznych uczelni zawodowych w latach 1998-2015

Od momentu powstania PWSZ do 2015 roku uczelnie te **ukończyło ogółem 304,1 tys. osób** (182,1 tys. absolwentów SS; 91,8 tys. absolwentów SN; 30,2 tys. absolwentów SP)

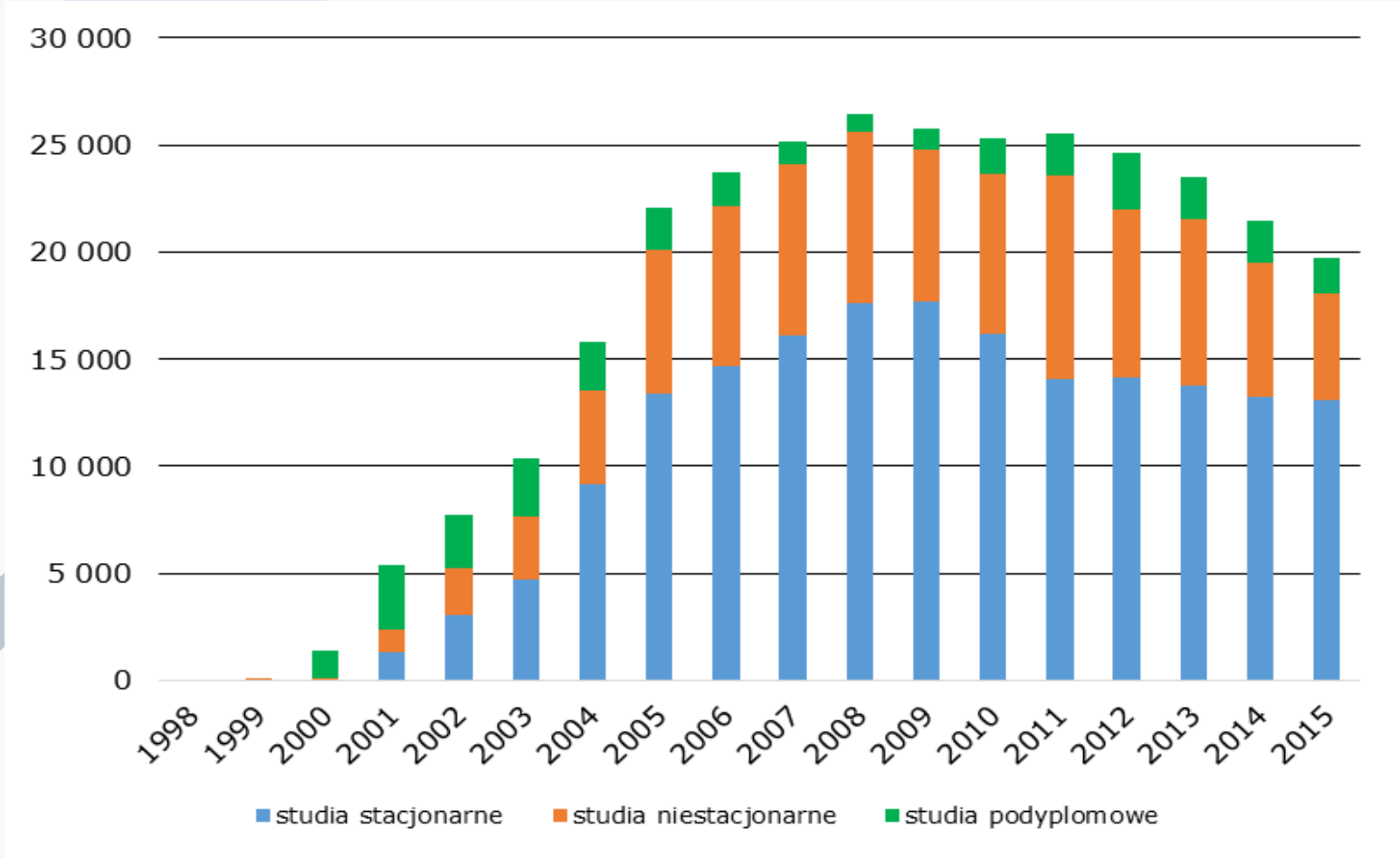

Źródło: Opracowanie własne na podstawie publikacji *Szkolnictwo wyższe. Dane podstawowe* z lat 1998-2015.

Liczba absolwentów poszczególnych publicznych uczelni zawodowych od momentu ich powstania do 2015 roku

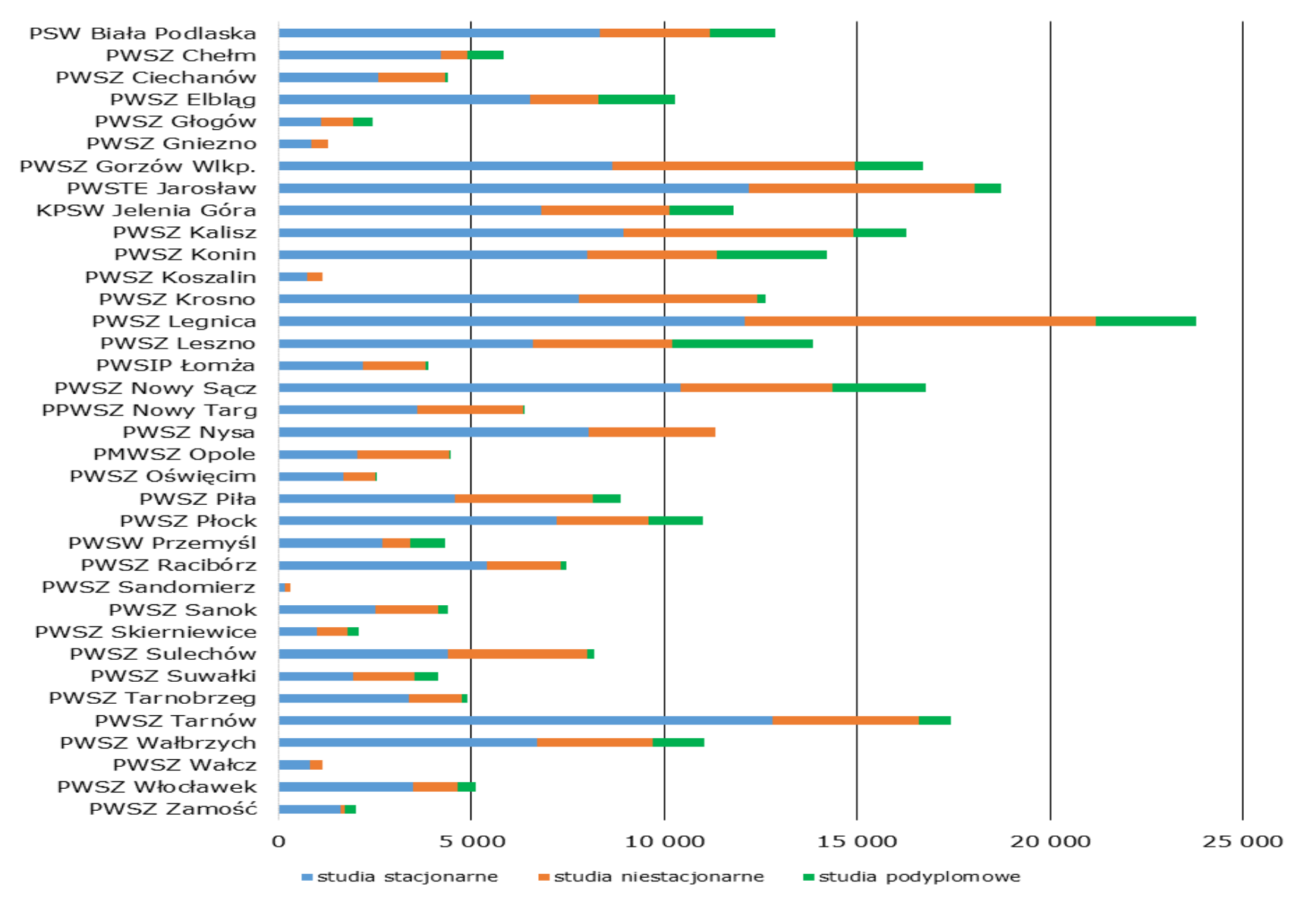

Źródło: Opracowanie własne na podstawie publikacji *Szkolnictwo wyższe. Dane podstawowe* z lat 1998-2015.

Liczba pracowników publicznych uczelni zawodowych w 2015 roku

Pracownicy PWSZ stanowią **4,3% pracowników wszystkich uczelni** w Polsce i **4,8% pracowników uczelni publicznych**

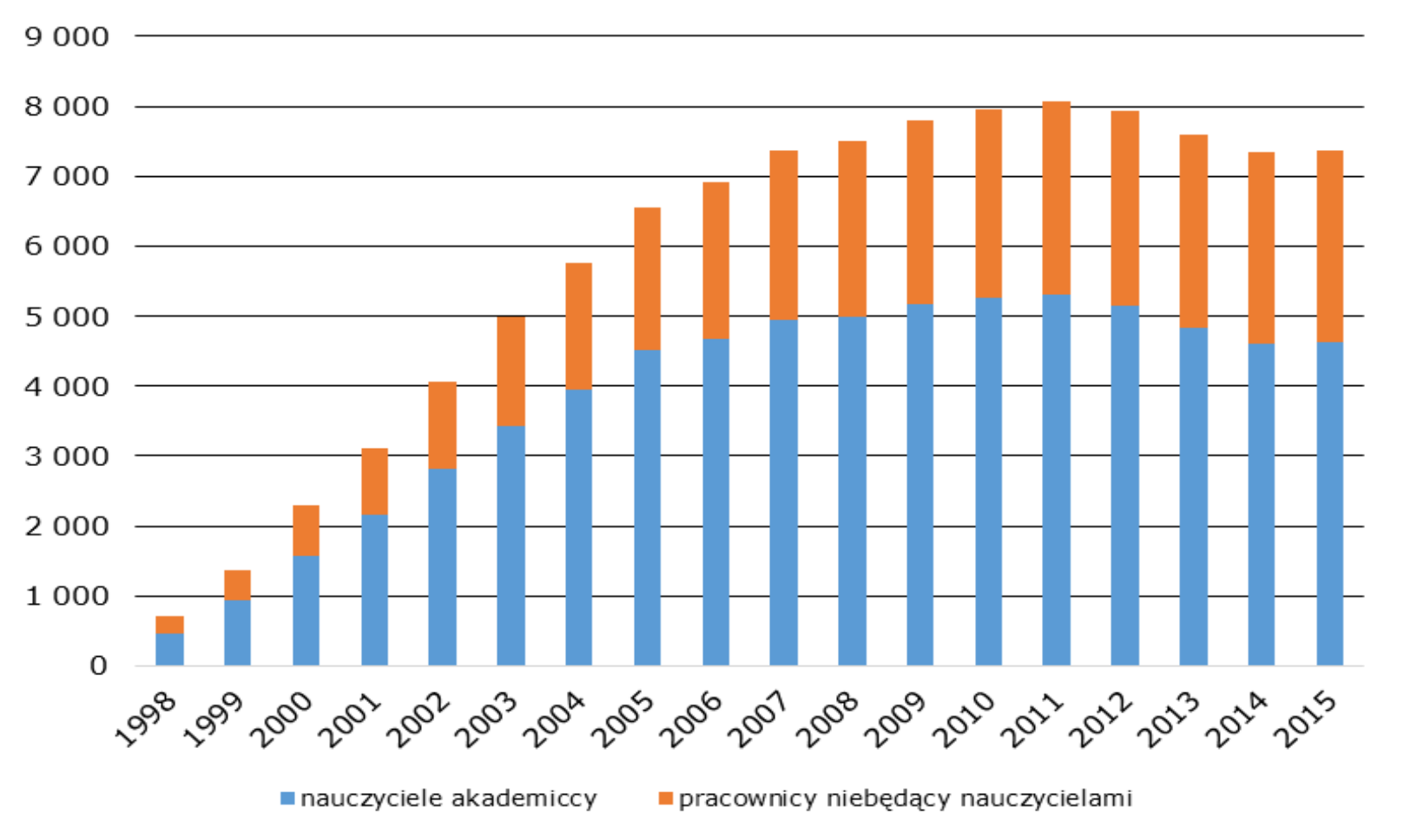

Źródło: Opracowanie własne na podstawie publikacji *Szkolnictwo wyższe. Dane podstawowe* z lat 1998-2015.

Liczba pracowników poszczególnych publicznych uczelni zawodowych w 2015 roku

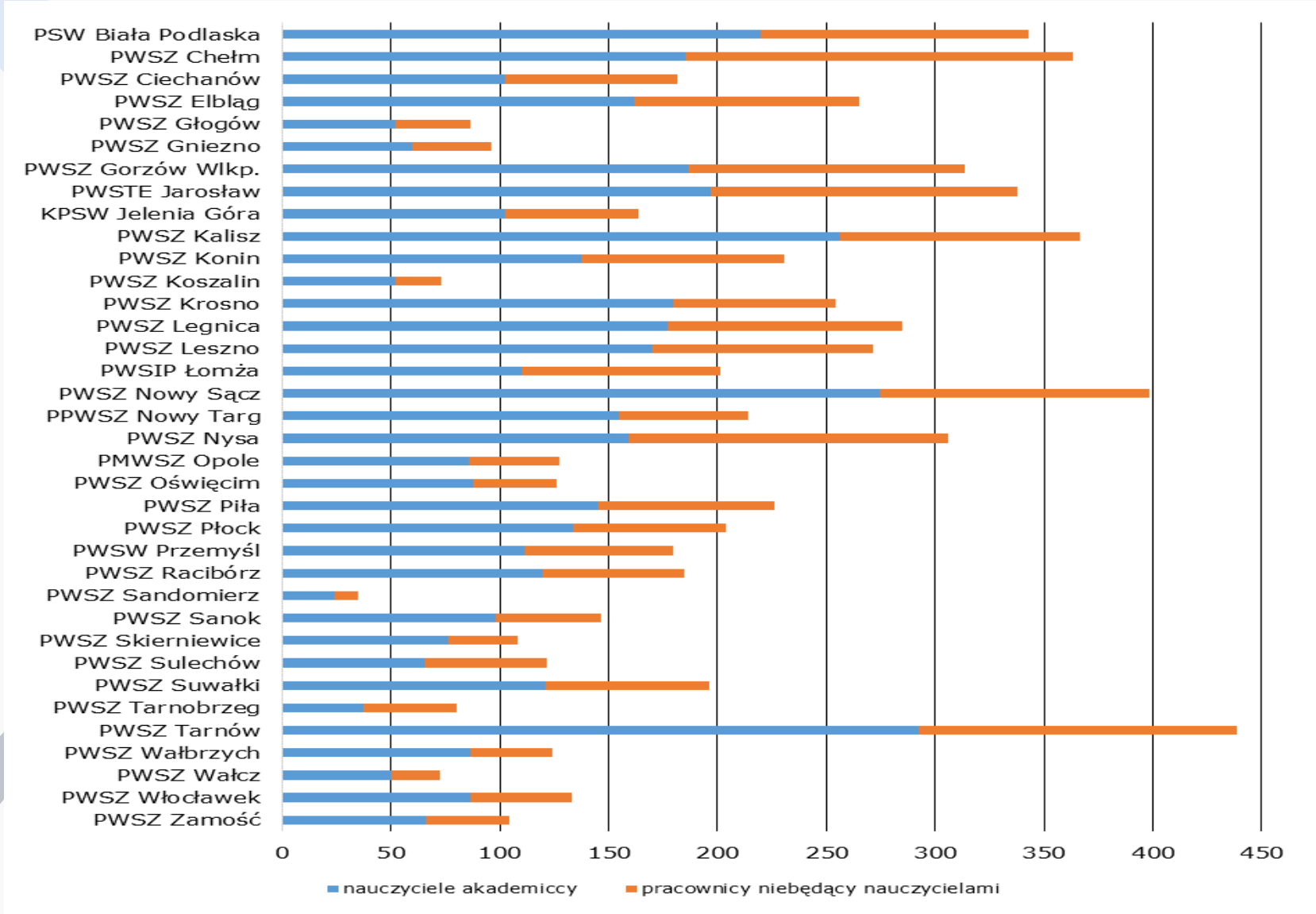

Źródło: Opracowanie własne na podstawie publikacji *Szkolnictwo wyższe 2015. Dane podstawowe,* Ministerstwo Nauki i Szkolnictwa Wyższego, Warszawa 2016.

Wartość przychodów i kosztów publicznych uczelni zawodowych w latach 1999-2015 (w mln zł)

Przychody i koszty stanowią **3,3% przychodów i kosztów wszystkich uczelni** w Polsce i **3,7% przychodów i kosztów uczelni publicznych**

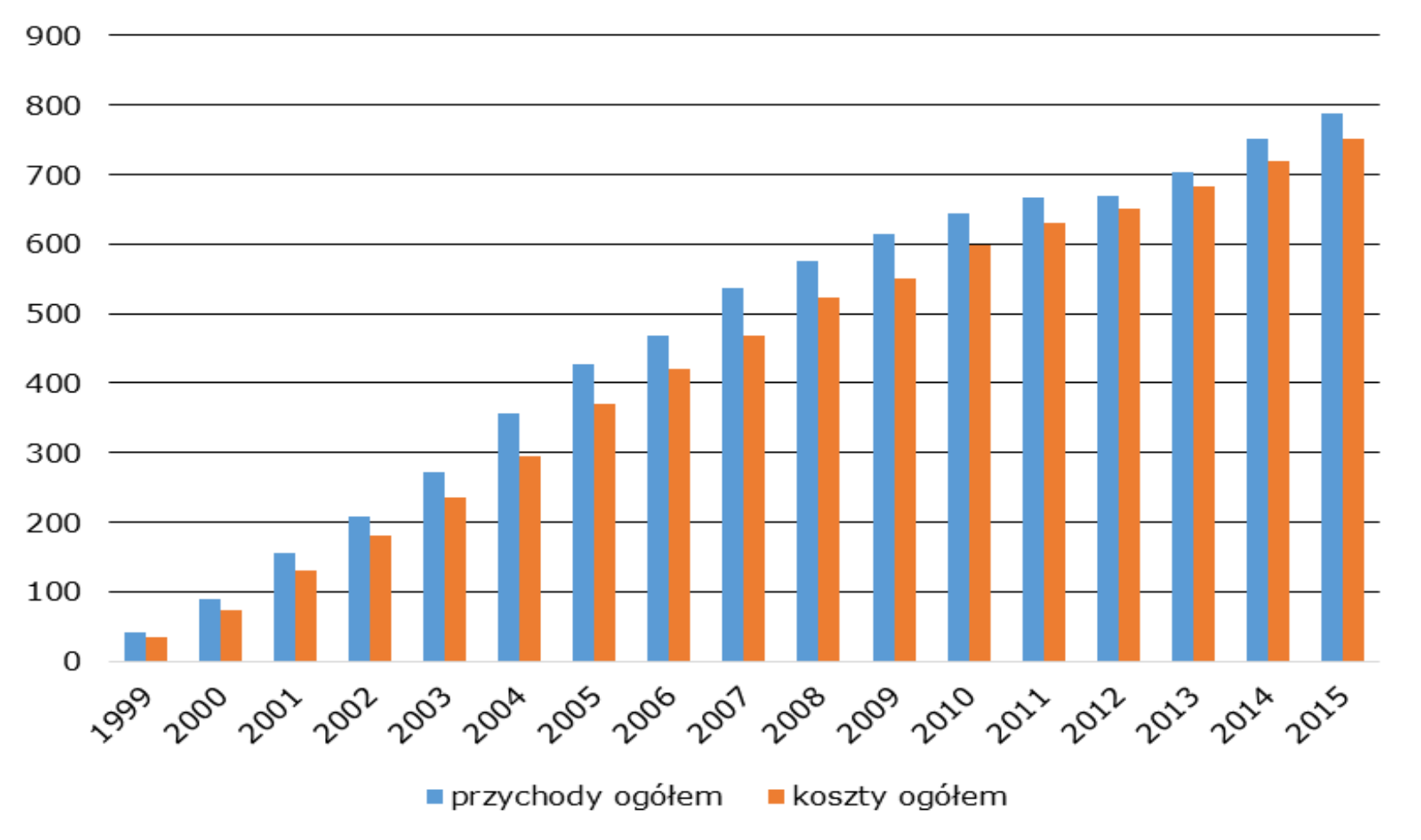

Źródło: Opracowanie własne na podstawie publikacji *Szkoły wyższe i ich finanse* z lat 1999-2015.

Struktura przychodów i kosztów publicznych uczelni zawodowych w 2015 roku

Dotacje z budżetu państwa stanowią **86,2% przychodów z działalności dydaktycznej**
Wynagrodzenia i narzuty na wynagrodzenia stanowią **78% ogółu kosztów**

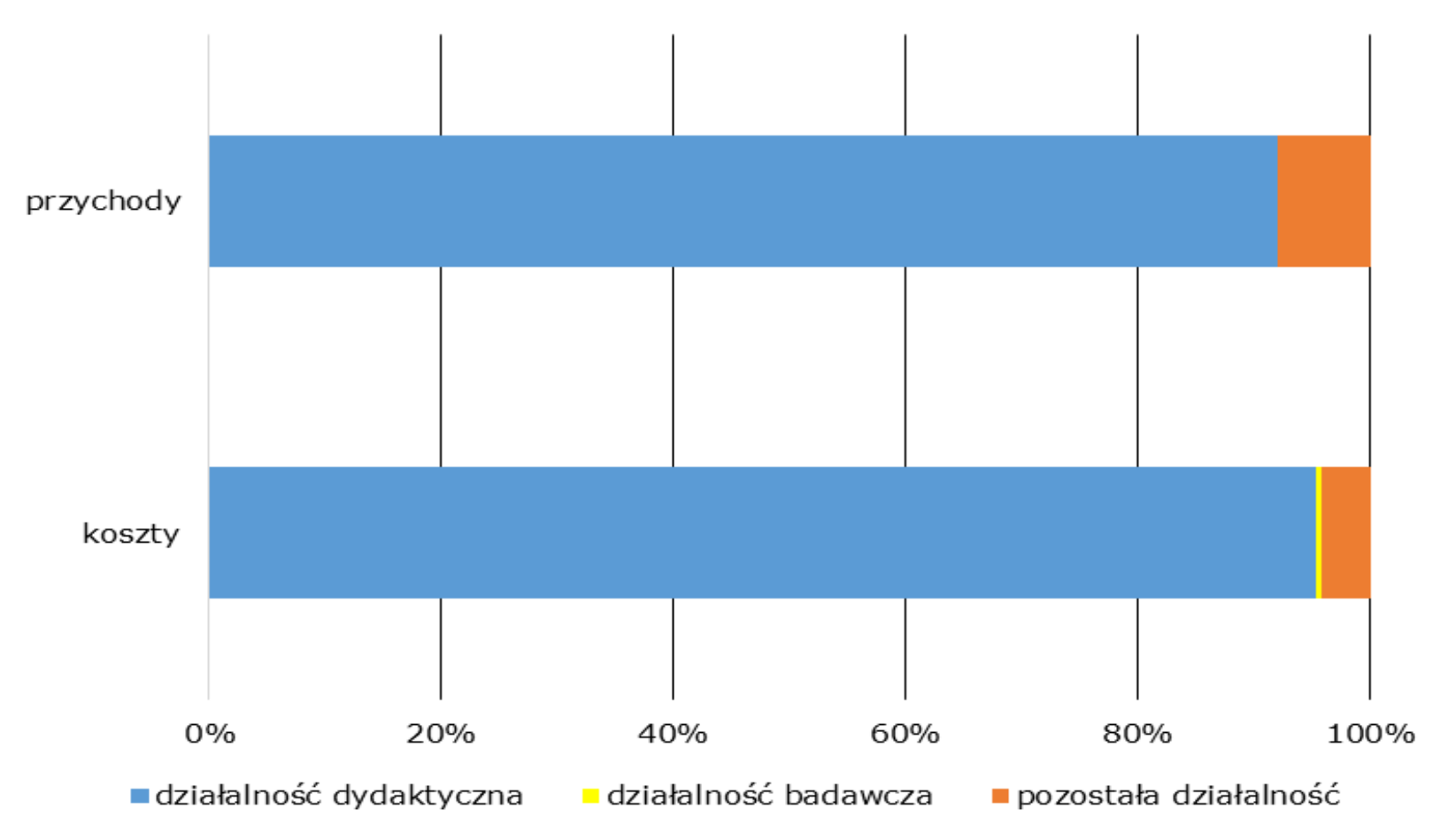

Źródło: Opracowanie własne na podstawie publikacji *Szkoły wyższe i ich finanse w 2015 r.*, GUS, Warszawa 2016.

Wartość nakładów inwestycyjnych publicznych uczelni zawodowych w latach 1999-2015 (w mln zł)

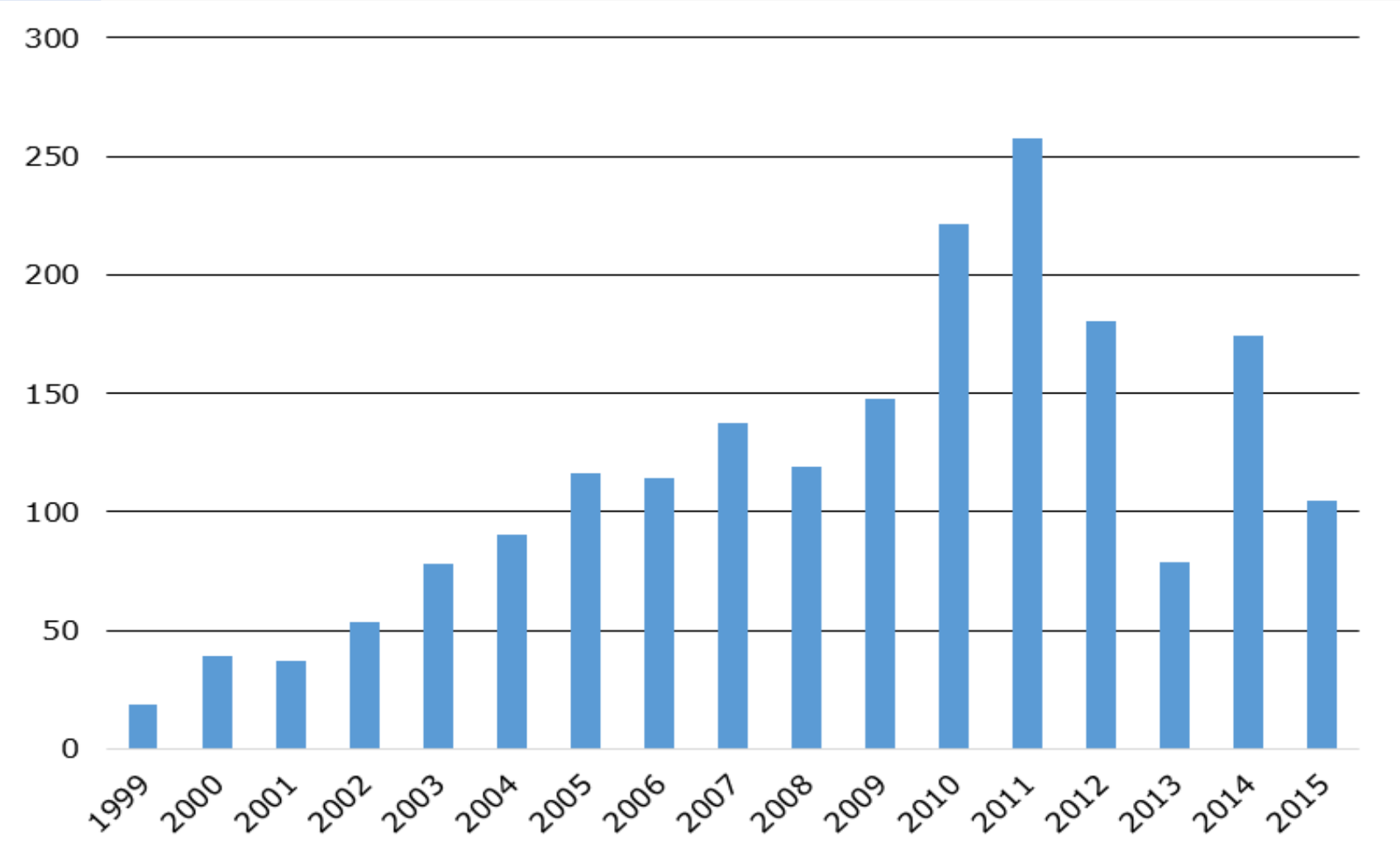

Ogółem **1967,5 mln zł**

Źródło: Opracowanie własne na podstawie publikacji *Szkoły wyższe i ich finanse* z lat 1999-2015.

Wartość kluczowych inwestycji zrealizowanych przez publiczne uczelnie zawodowe do 2015 roku (w mln zł)

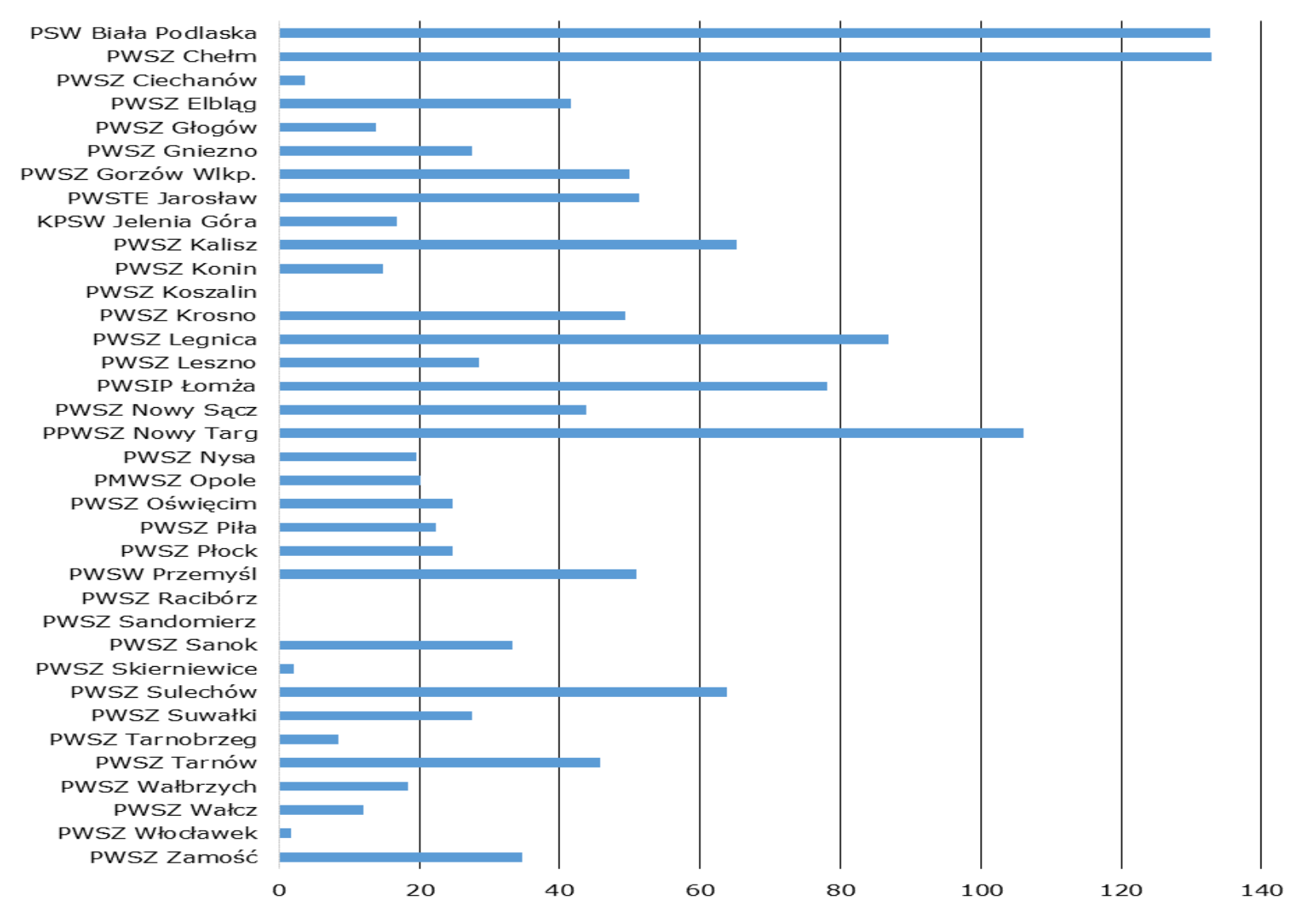

Ogółem **1353,3 mln zł**

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych ze strony internetowej „Mapa inwestycji w obszarze nauki i szkolnictwa wyższego", http://www.nauka.gov.pl/ministerstwo/inwestycje-w-obszarze-nauki-i-szkolnictwa-wyzszego [dostęp: 02.05.2016].

Wartość środków europejskich pozyskanych przez publiczne uczelnie zawodowe w latach 2004-2013 (w mln zł)

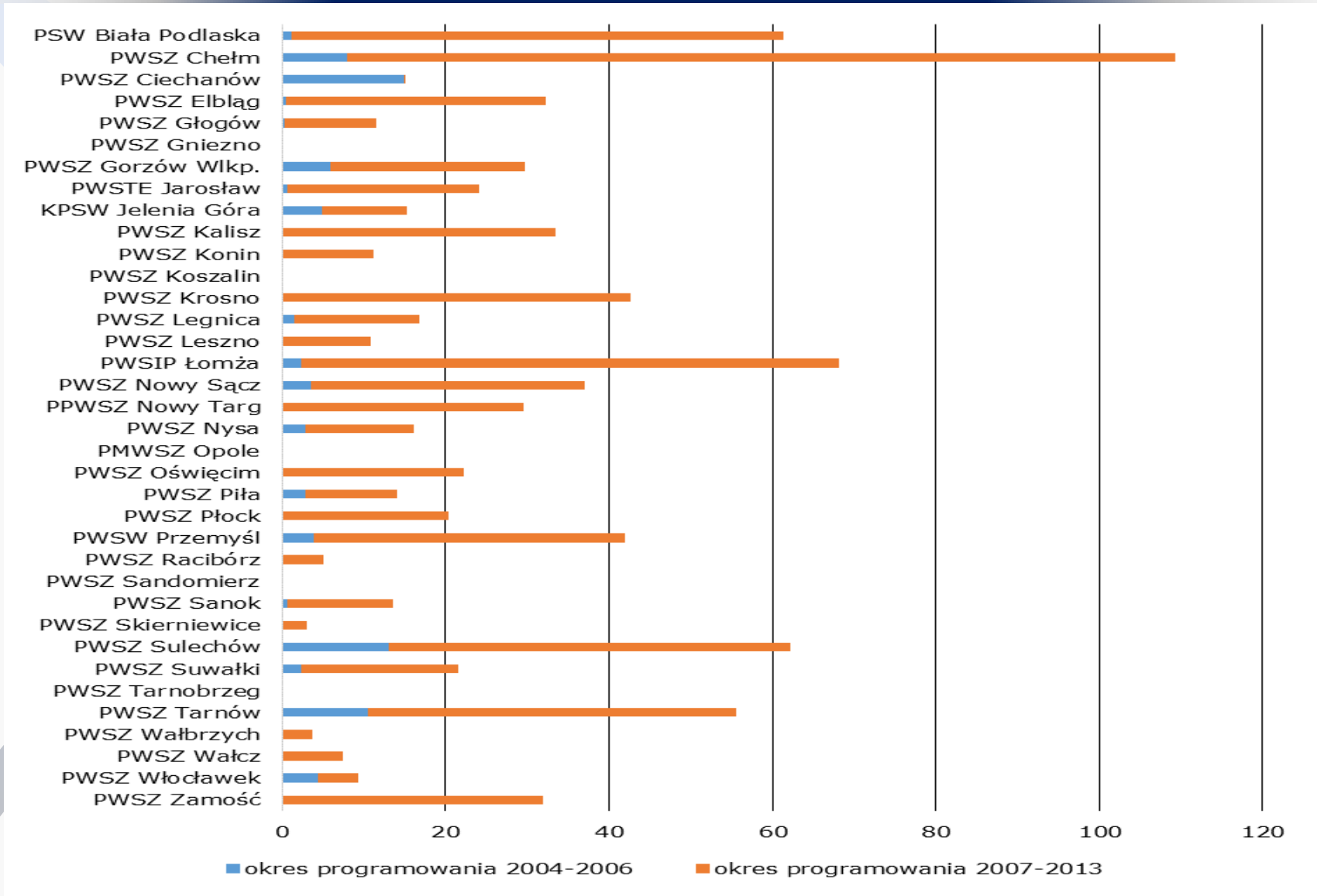

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych ze strony internetowej „Mapa Dotacji UE", http://mapadotacji.gov.pl [dostęp: 28.04.2016].

Ogółem **875,6 mln zł i 260 projektów**

Państwowe Wyższe Szkół Zawodowe w systemie szkolnictwa wyższego - uwagi *de lege ferenda*

- System szkolnictwa wyższego
- Finanse uczelni
- Organizacja publicznych uczelni zawodowych
- Pracownicy uczelni
- Studia i studenci

- Punktem odniesienie - obecna ustawa Prawo o szkolnictwie wyższym
- Przedstawione założenia uwzględniają postulaty Rektorów PWSZ wniesione do KRePSZ

Ze wstępu …

Przedmiotowe opracowanie w zakresie zawartych w nim założeń ma charakter korygujący obecne zasady funkcjonowania Państwowych Wyższych Szkół Zawodowych w Polsce. Nie ma w nim postulatów o charakterze rewolucyjnym. W opinii autorów większość obecnie obowiązujących zasad właściwie reguluje sprawy publicznego szkolnictwa zawodowego, stąd w opracowaniu nie przedstawiono założeń, które już są realizowane w praktyce. Ekspertyza nie odnosi się więc do docelowego modelu szkolnictwa wyższego, który w zakresie podziału na uczelnie akademickie i zawodowe funkcjonuje od lat. Przedstawione postulaty mają ten model udoskonalić i skutkować zwiększeniem upraktycznienia procesu dydaktycznego w Państwowych Wyższych Szkołach Zawodowych.

Potrzeba normatywnego zdefiniowania Państwowej Wyższej Szkoły Zawodowej (PWSZ) oraz modyfikacji jej nazwy na Państwowa Uczelnia Zawodowa lub Publiczna Uczelnia Zawodowa

Obecnie w art. 3 ustawy z dnia 27 lipca 2005 r. Prawo o szkolnictwie wyższym (dalej ustawa) zawarto wymagania związane z prawem do stosowania zastrzeżonej dodatkowej nazwy uczelni wyższej. Do nazw zastrzeżonych należą: uniwersytet, uniwersytet techniczny, politechnika i akademia. W teksie ustawy nie ma definicji PWSZ. Ustawa, regulując sprawy PWSZ-ów, posługuje się określeniem publiczna uczelnia zawodowa. Z uwagi na to, że w ustawie ustawodawca nie operuje pojęciem „szkoła” lecz „uczelnia” oraz z uwagi na fakt, że określenie „szkoła” jest pojęciem bardziej właściwym dla systemu oświaty, niż systemu szkolnictwa wyższego, należy się zastanowić nad wyeliminowaniem terminu szkoła.

Programy kształcenia – nabywanie licencji zawodowych w następstwie kształcenia w ramach zawodowych studiów wyższych

W Polsce wykonywanie części zawodów nadal ograniczone jest barierami w postaci egzaminów korporacyjnych, konieczności uzyskania wpisu do rejestru po spełnieniu określonych warunków formalnych, wymogów doświadczenia i realizacji praktyk zawodowych. Należy rozważyć:

- przesunięcie procesu dydaktycznego uzyskiwania uprawnień i kwalifikacji zawodowych z samorządów gospodarczych i zawodowych oraz innych organizacji zawodowych na rzecz programów kształcenia uczelni zawodowych;
- wkomponowanie praktyk niezbędnych dla uzyskania uprawnień i kwalifikacji zawodowych w system praktyk obowiązujący w uczelniach zawodowych;
- zaangażowanie samorządów zawodowych i gospodarczych w proces tworzenia programów kształcenia w uczelniach zawodowych.

Skonkretyzowanie wymiaru minimalnej liczby godzin praktyk zawodowych

Zgodnie z art. 11 ust. 9 podstawowa jednostka organizacyjna uczelni prowadząca kształcenie na określonym kierunku studiów i poziomie kształcenia o profilu praktycznym jest obowiązana uwzględnić w programie kształcenia **co najmniej trzymiesięczne praktyki zawodowe**. Miara minimalnego okresu praktyk wydaje się, że została określona nieprecyzyjnie. Może zastanawiać, czy za praktykę trzymiesięczną należy przyjąć praktykę realizowaną we wszystkie dni powszednie przez okres trzech miesięcy, czy praktykę realizowaną w łącznym okresie trzech miesięcy. W celu eliminacji swobody interpretacyjnej należy określić minimalny wymiar praktyk w formie godzinowej lub procentowej w odniesieniu do łącznego wymiaru godzin dydaktycznych przewidzianych w programie kształcenia.

Zamiana zasad w zakresie opiniowanie programów kształcenia

Zgodnie z art. 11 ust. 2 ustawy w publicznej uczelni zawodowej opis efektów kształcenia określa senat, po zasięgnięciu opinii konwentu. Konwent ma charakter organu ogólnouczelnianego, zrzeszając przedstawicieli uczelni oraz jej otoczenia społeczno-gospodarczego i samorządu terytorialnego. Skład konwentu nie daje gwarancji profesjonalnej oceny efektów kształcenia, które, co do zasady są związane z kierunkiem studiów. W praktyce różne specjalności zawodowe członków konwentu wykluczają efektywną dyskusję nad efektami kształcenia. Efekty kształcenia oraz cały program kształcenia powinien zostać konsultowany z pracodawcami właściwymi dla określonego kierunku studiów.

Ujednolicenie minimum kadrowego na studiach pierwszego stopnia na wszystkich kierunkach o profilu praktycznym

Obecnie zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 26 września 2016 r. w sprawie warunków prowadzenia studiów, na studiach pierwszego stopnia o profilu praktycznym, minimum kadrowe stanowi co najmniej 1 samodzielny nauczyciel akademicki i co najmniej 5 nauczycieli akademickich posiadających stopień naukowy doktora. Od wskazanej zasady dopuszczono wyjątki na kierunkach związanych z kształceniem w zakresie języków obcych (minimum kadrowe stanowi 2 samodzielnych nauczycieli akademickich i 4 nauczycieli akademickich ze stopniem naukowym doktora). Na kierunku pielęgniarstwo minimum stanowi 3 samodzielnych pracowników naukowych i 4 nauczycieli akademickich ze stopniem naukowym doktora.

Zniesienie limitu przyjęć na studia stacjonarne

Obecnie, zgodnie z art. 8 ust. 4 ustawy zwiększenie ogólnej liczby osób, które uczelnia publiczna może przyjąć na studia stacjonarne na dany rok akademicki, powyżej 2% liczby studentów przyjętych na studia stacjonarne na poprzedni rok akademicki następuje, na wniosek rektora, w drodze decyzji ministra właściwego do spraw szkolnictwa wyższego albo w drodze decyzji właściwego ministra nadzorującego uczelnię. Przedmiotowy limit w odniesieniu do uczelni publicznych nastręcza uczelniom problemy organizacyjne i formalne, zaś z uwagi na obecne zasady przyznawania dotacji z budżetu państwa dla uczelni publicznych, nie powinny one być zainteresowane dążeniem do istotnego zwiększania liczby przyjmowanych studentów.

Konferencja Rektorów – potrzeba wprowadzenie ustawowego przedstawicielstwa rektorów PWSZ

Ustawa Prawo o szkolnictwie wyższym umożliwia utworzenie dwu Konferencji Rektorów: Rektorów Akademickich Szkół Polskich (KRASP) oraz Konferencji Rektorów Zawodowych Szkół Polskich (KRZaSP). Wątpliwości można mieć w zakresie funkcjonowania KRZaSP. Konferencję tę powołało w 2005 roku 208 uczelni (na ogólną liczbę 340), w tym jedynie 3 publiczne. Warunkiem formalnym uznania Konferencji Rektorów Zawodowych Szkół Polskich jest kształcenie przez jej członków więcej niż połowy ogólnej liczby studentów studiujących w uczelniach zawodowych (art. 54 ust. 2). Obecnie można mieć wątpliwości czy ów warunek formalny jest spełniony. Zgodnie z informacjami wynikającymi ze strony KRZaSP jedynie 52 uczelni deklaruje członkostwo w tej konferencji, zaś wśród nich są uczelnie objęte procedurą likwidacyjną. Z uwagi na to, iż KRZSP został normatywnie wyposażony w bardzo istotne instrumenty wpływania na kształtowanie polityki szkolnictwa wyższego, powyższy stan wydaje się być nieracjonalny bowiem Konferencja Rektorów Publicznych Szkół Zawodowych (KRePSZ) – podmiot prawdopodobnie reprezentujący szersze grono środowisk akademickich i ich interesariuszy nie jest obecnie usankcjonowany normatywnie. Rozważając normatywne ustanowienie instytucji reprezentującej publiczne uczelnie zawodowe warto wskazać rozwiązania austriackiego systemu szkolnictwa wyższego. W Austrii na poziomie centralnym działa Rada Fachhochschule, której podstawowy zadaniem są sprawy jakości kształcenia. Rada składa się z 16 członków powoływanych przez ministra.

Uchylenie kompetencji sejmiku województwa w zakresie wnioskowania o utworzenie publicznej uczelni zawodowej, jej likwidację, zmianę nazwy albo połączenie z inną publiczną uczelnią zawodową

Zgodnie z art. 18 ust. 4 pkt 1 ustawy utworzenie publicznej uczelni zawodowej, jej likwidacja, zmiana nazwy albo połączenie z inną publiczną uczelnią zawodową następuje m.in. na wniosek sejmiku województwa. Z uwagi na przyporządkowanie szkolnictwa wyższego administracji rządowej wydaje się, że sektor samorządowy mający charakter lokalny i regionalny nie powinien posiadać uprawnień w zakresie spraw o charakterze państwowym.

Zmiana zasad finansowania kosztów praktyków zatrudnionych w niepełnym wymiarze czasu pracy

Zgodnie z obecnymi zasadami finansowania zawodowych uczelni publicznych obowiązuje wskaźnik 0,6 dla osób, które nie są zatrudnione w uczelni jako w podstawowym miejscu pracy. Zgodnie z art. 2 ust. 1 pkt. 33 ustawy podstawowe miejsce pracy oznacza uczelnię albo jednostkę naukową, w której nauczyciel akademicki lub pracownik naukowy jest zatrudniony w pełnym wymiarze czasu pracy, wskazaną w akcie stanowiącym podstawę zatrudnienia jako podstawowe miejsce pracy; w tym samym czasie podstawowe miejsce pracy może być tylko jedno. Powyższe oznacza, że zatrudnienie praktyka na cząstkę etatu jest dla uczelni niekorzystne finansowo, co kontrastuje z praktycznym profilem uczelni.

Uwzględnienie w algorytmie finansowania uczelni publicznych środków finansowych na wspieranie awansu naukowego nauczycieli akademickich zatrudnianych w uczelniach zawodowych

Zgodnie z rozporządzeniem Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 27 marca 2015 r. w sprawie sposobu podziału dotacji z budżetu państwa dla uczelni publicznych i niepublicznych, dotacja podstawowa dla uczelni zawodowych nie uwzględnia wydatków związanych z kształceniem kadr naukowych. Powyższe kontrastuje z zasadą wyrażoną w § 9 ust. 2 rozporządzenia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 26 września 2016 r. w sprawie warunków prowadzenia studiów, która stanowi, iż do minimum kadrowego dla kierunku studiów pierwszego stopnia o profilu praktycznym zalicza się nauczycieli akademickich, dla których uczelnia jest podstawowym miejscem pracy. Skoro nałożono na uczelnie zawodowe obowiązek posiadania własnej kadry naukowej, należy uwzględnić również możliwość jej wykształcenia zgodnie z profilem uczelni i jej potrzebami dydaktycznymi.

Uwzględnienie w algorytmie finansowania uczelni publicznych środków finansowych na realizacje praktyk zawodowych studentów

Zgodnie z art. 11 ust. 9 ustawy uczelnie zawodowe są zobowiązane uwzględnić w programie kształcenia co najmniej trzymiesięczne praktyki zawodowe. Organizacja praktyk zawodowych jest przedsięwzięciem wymagającym dużego zaangażowania ze strony pracowników administracyjnych i dydaktycznych uczelni oraz przedstawicieli zakładu pracy, co generuje koszty finansowe dla uczelni. W obecnym stanie prawno-finansowym publiczne uczelnie zawodowe na realizację praktyk nie otrzymują dodatkowych środków finansowych, co może prowadzić do obniżenia jakości ich realizacji. Z uwagi na to, że praktyki zawodowe stanowią jeden z najistotniejszych elementów procesu kształcenia wydaje się, że należy zapewnić odpowiednie warunki finansowe w celu ich właściwego organizowania.

Uwzględnienie w algorytmie finansowania uczelni publicznych środków finansowych na umiędzynarodowienia procesu kształcenia

W rozporządzeniu Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 27 marca 2015 r. w sprawie sposobu podziału dotacji z budżetu państwa dla uczelni publicznych i niepublicznych określono, że na wysokość zasadniczej dotacji podstawowej w uczelniach akademickich wpływa m.in. składnik umiędzynarodowienia danej uczelni akademickiej. Składnik umiędzynarodowienia nie jest brany pod uwagę w przypadku określenia wysokości dotacji w uczelniach zawodowych. Taki stan rzeczy wpływa na ograniczenie procesu umiędzynaradawiania procesu kształcenia zawodowego na poziomie wyższym.

Wprowadzenie możliwości udzielania dotacji podmiotowych przez jednostki samorządu terytorialnego na rzecz uczelni publicznych

Państwowe Wyższe Szkoły Zawodowe są mocno związane z ich lokalnym rynkiem gospodarczo-społecznym, pełniąc obok funkcji dydaktyczno-naukowej ważną rolę kulturotwórczą i rozwojową w społecznościach lokalnych i regionalnych. Działania uczelni mogą być wspierane środkami finansowymi pochodzącymi z budżetów jednostek samorządu terytorialnego, niemniej w obecnym stanie prawnym nie ma jednoznacznej podstawy prawnej do dofinansowania działalności bieżącej uczelni wyższych z budżetów samorządowych. Zgodnie z art. 218 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych, z budżetu jednostki samorządu terytorialnego mogą być udzielane dotacje podmiotowe, o ile odrębne ustawy tak stanowią. Wydaje się, że do nowej ustawy 2.0 można wprowadzić takie upoważnienie, które będzie stanowiło podstawę prawną do udzielania przez jednostki samorządu terytorialnego dotacji podmiotowych na rzecz uczelni publicznych.

Wprowadzenie możliwości wspierania oraz powierzania zadań publicznych uczelniom wyższym w trybie określonym przepisami ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie

Ustawa z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie wprowadza możliwość wspierania lub powierzania przez organy administracji publicznej realizacji zadań publicznych przez organizacje pozarządowe oraz podmioty wymienione w art. 3 ust. 3 wskazanej ustawy. Wskazane podmioty realizując zadania publiczne z katalogu określonego w art. 4 ust. 1 przedmiotowej ustawy są uprawnione do składania wniosków o dofinansowanie realizacji określonych działań. W katalogu zadań publicznych określonym w art. 4 ust. 1 są m.in. zadania z zakresu: nauki, szkolnictwa wyższego, edukacji, oświaty i wychowania; działalności na rzecz dzieci i młodzieży, w tym wypoczynku dzieci i młodzieży; kultury, sztuki, ochrony dóbr kultury i dziedzictwa narodowego; podtrzymywania i upowszechniania tradycji narodowej, pielęgnowania polskości oraz rozwoju świadomości narodowej, obywatelskiej i kulturowej; ochrony i promocji zdrowia; działalności wspomagającej rozwój gospodarczy, w tym rozwój przedsiębiorczości; działalności wspomagającej rozwój techniki, wynalazczości i innowacyjności oraz rozpowszechnianie i wdrażanie nowych rozwiązań technicznych w praktyce gospodarczej. Powyższe zadania realizowane są przez organizacje studenckie (samorząd studencki, koła naukowe, organizacje uczelniane), które działając w ramach uczelni, nie spełniają definicji organizacji pozarządowej i finalnie nie mogą starać się o wsparcie lub powierzenia zadania publicznego. Wobec powyższego należy rozważyć rozszerzenie katalogu podmiotów, które mogą prowadzić działalność pożytku publicznego, o których mowa w art. 3 ust. 3 ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie, o pozycję uczelnie wyższe.

Wprowadzenie możliwości tworzenia przez uczelnię funduszu remontowego

Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 18 grudnia 2012 r. w sprawie szczegółowych zasad gospodarki finansowej uczelni publicznych (Dz.U. z 2012 r., poz. 1533) zawiera katalog zamknięty w zakresie możliwości tworzenia funduszy uczelni (zasadniczy, rozwoju uczelni, pomocy materialnej, zakładowy fundusz świadczeń socjalnych, własny fundusz stypendialny). Uczelnia publiczna nie ma zatem możliwości tworzenia własnego funduszu remontowego. Taki stan rzeczy utudnia porwadzenie racjonalnej gospodarki nieruchmościami uczelni. Wydaje się, że warto rozważyć wprowadzenie możliwości tworzenia przez uczelnię funduszu remontowego tworzonego w oparciu o zysk netto osiągnięty przez uczelnię.

Wybory organów - czynne i bierne prawo wyborcze w PWSZ wyłącznie dla nauczycieli akademickich zatrudnionych w podstawowym miejscu pracy

Obecnie, zgodnie z art. 71 ust. 2 ustawy, czynne prawo wyborcze przysługuje nauczycielom akademickim zatrudnionym w uczelni jako podstawowym miejscu pracy, pracownikom niebędącym nauczycielami akademickimi, studentom oraz doktorantom. Jednak art. 71 ust. 3 w zakresie publicznych uczelni zawodowych rozszerza czynne prawo wyborcze również na nauczycieli akademickich zatrudnionych w uczelni jako dodatkowym miejscu pracy. Wydaje się, że wskazany wyjątek kontrastuje z zasadą zaliczania do minimum kadrowego określonego kierunku wyłącznie pracowników zatrudnionych w podstawowym miejscu pracy oraz z polityką PWSZ-tów, dążących do posiadania własnych zasobów kadrowych. Podobna sytuacja dotyczy również wyjątku określonego w art. 71 ust. 1 pkt 3a, mówiącego o wyłączeniu z wymogu zatrudnienia na pierwszy etacie kandydata na rektora. Wydaje się głęboko uzasadnione, że wyłącznie osoby związane z uczelnią będącą ich podstawowym miejscem pracy powinny decydować o wyborze jej organów.

Rozszerzenie możliwości zatrudniania na stanowisku profesora nadzwyczajnego nauczycieli praktyków ze stopniem naukowym doktora

Obecny katalog stanowisk pracowników naukowych i dydaktycznych oparty jest przede wszystkim na stopniach i tytułach naukowych, których uzyskanie ściśle związane jest z osiągnięciami o charakterze naukowym. Z uwagi na dominujący dydaktyczny charakter uczelni zawodowych, praktyczny profil kształcenia oraz wymagania normatywne, uczelnie zobowiązane są do zatrudniania praktyków, którzy z uwagi na nienaukowy status uczelni zawodowych mają ograniczone możliwości rozwoju naukowego i uzyskiwania stopni lub tytułu zawodowego. W uczelniach zawodowych bardziej pożądanymi pracownikami są osoby z doświadczeniem praktycznym niż osoby z tytułem naukowym, które takiego doświadczenia nie posiadają. Niemniej wysokość dotacji podstawowej dla Uczelni jest związana z liczbą osób zatrudnionych, posiadających stopnie i tytuły naukowe. W związku z tym mechanizmem finansowym uczelnie zawodowe nie mogą zaproponować godnych warunków finansowych dla bardzo dobrych praktyków, którzy nie posiadają stopnia lub tytułu naukowego. Poprawę obecnej sytuacji można osiągnąć poprzez zmianę zasad możliwości zatrudniania pracowników uczelni zawodowych na stanowisku profesora nadzwyczajnego.

PWSZ jako ośrodki doskonalenia zawodowego oraz studiów podyplomowych – potrzeba doprecyzowania zasad kształcenia ustawicznego

W Polsce nie ma spójnego systemu prawnego określającego przepisy dotyczące funkcjonowania instytucji szkoleniowych. Na poziomie szkolnictwa wyższego nowa ustawa 2.0 powinna:

- precyzyjniej definiować zasady prowadzenia kształcenia ustawicznego, w szczególności w zakresie kursów dokształcających i szkoleń, o których mowa w art. 6 ust. 1 pkt 6.
- zasady prowadzenia kursów i szkoleń określone w ustawie powinny być skorelowane z przepisami ustaw o zawodach medycznych
- doprecyzowania wymagają zasady certyfikacji kursów i szkoleń prowadzonych przez uczelnie publiczne
- doprecyzowanie zasad zawierania umów pomiędzy uczelnią a uczestnikami kursów i szkoleń

Modyfikacja zasad organizacji studiów w zakresie:

- uregulowania w ustawie 2.0. sprawy **studiów dualnych**, poprzez określenie zasad prowadzenia studiów dualnych, ich formy oraz rozszerzenie możliwości ich prowadzenia również wspólnie z podmiotami nie będącymi podmiotami gospodarczymi;
- doprecyzowania zasad tworzenia i funkcjonowania **jednostek międzyuczelnianych**, o których mowa w art. 31 ustawy oraz porozumień międzyuczelnianych, o których mowa w art. 168, w szczególności w zakresie możliwości prowadzenia studiów drugiego stopnia na podstawie porozumienia pomiędzy publiczną uczelnią zawodową nie posiadającą takich uprawnień a uczelniami posiadającymi uprawnienie do prowadzenia studiów drugiego stopnia;
- liberalizacji zasad **potwierdzania efektów kształcenia** w zakresie:

- zniesienia 20% limitu liczby studentów na danym kierunku, poziomie i profilu kształcenia, którzy zostali przyjęci na studia na podstawie najlepszych wyników uzyskanych w wyniku potwierdzenia efektów
- wprowadzenia uprawnienia do potwierdzania efektów kształcenia również dla podstawowych jednostek organizacyjnych, które jeszcze nie zostały poddane ocenie programowej
- wprowadzenie możliwości potwierdzania efektów kształcenia również studentom, a nie wyłącznie kandydatom na studia.

Inne

Postulaty zgłoszone podczas XXVI Plenarnego Zgromadzenia Konferencji Rektorów Publicznych Szkół Zawodowych w Krośnie

- Przywrócenie mnożnika 1.0 dla obliczania kosztochłonności studiów stacjonarnych na studiach drugiego stopnia i jednolitych studiach magisterskich (obecnie 0.6), w szczególności na kierunkach objętych standardami kształcenia (m.in. pielęgniarstwo);
- Przywrócenie mnożnika 1.0 do algorytmu przy obliczaniu liczb nauczycieli akademickich, dla których uczelnia zawodowa nie jest podstawowym miejscem pracy;
- Zniesienie zgody rektora w zakresie podjęcia dodatkowego zatrudnienia przez pracowników;
- Nie wprowadzanie ograniczeń wiekowych w zakresie pracy na uczelnie

Dziękujemy za uwagę